

ОГЛЯДОВІ МАЙДАНЧИКИ ЯК ЗАСІБ ОНОВЛЕННЯ СОЦІОКУЛЬТУРНОГО ПРОСТОРУ АЕРОПОРТІВ

Відновлення країни – це не тільки відтворення зруйнованого під час бойових дій, але й можливість застосувати новітні підходи урбаністики і архітектури для реалізації концепції сталого розвитку окремих населених пунктів та країни, в цілому.

Сучасні тенденції розвитку аеропортів базуються на поширенні бізнес-моделей, які перетворює аеропорти у своєрідні урбанізовані утворення.

Концепції сталого розвитку останніх повинні визначати шляхи містобудівного освоєння територій та принципи утворення безпечних поселень, у яких усуненні соціальні бар'єри, забезпечений загальний доступ до дорожньо-транспортної інфраструктури; безпечних, доступних і відкритих для всіх зелених зон та громадських місць, особливо для жінок і дітей, літніх людей та інвалідів.

Одним із шляхів усунення соціальних бар'єрів та забезпечення загального доступу до об'єктів дорожньо-транспортної інфраструктури, рекреацій та місцевої культури може бути влаштування оглядових майданчиків як складових соціокультурного простору на території аеропортів.

Світова практика аеропортобудування свідчить про те, що у більшості випадків оглядові майданчики були невід'ємною частиною аеровокзальних комплексів, особливо на початкових етапах розвитку цивільної авіації, та мали різні архітектурно-планувальні, конструктивні та інженерні рішення.

У процесі розвитку аеропортів вони могли втрачати початкові функції, бути використані як резерв площі рід час реконструкції, демонтовані, перенесені або влаштовані у складі нових об'єктів.

Не виключенням є й аеропорти України, зокрема Міжнародний аеропорт «Бориспіль». Оглядовий майданчик (тераса) аеровокзала (сучасний термінал В, арх. А. В. Добровольський), введеного до експлуатації у 1965 році, довгі роки був «родзинкою» повітряних воріт Києва.

Доступність, розміри та людино-ємність оглядового майданчика забезпечували можливість його масового відвідування. Існували входи / підйоми з боку привокзальної площі та перону, вихід із залу очікування аеровокзалу, які, з часом, були ліквідовані.

На початку ХХІ ст. під час реконструкції оглядовий майданчик був ліквідований.

Разом з тим, багаторічний досвід спорудження та експлуатації оглядових майданчиків свідчить про те, що досі існує усталений соціальний запит на такий

сервіс. По-перше, авіація не втрачає своїх прихильників; по-друге, аеропорти поширюють спектр послуг неавіаційного спрямування, серед яких споттінг, тощо.

Проектування оглядових майданчиків як складових соціокультурного спостору аеропортів та приаеродромних територій повинно базуватись не тільки на об'єктному підході, але й на середовищному.

Дослідження практики влаштування оглядових майданчиків дозволило:

- виділити категорії подій та об'єктів для огляду;
- визначити зони локалізації місць концентрації потенційних відвідувачів та об'єкти, до яких вони тяжіють;
- виділити типологічні особливості оглядових майданчиків для масових відвідувань;
- визначити критерії впливу на їх формотворення;
- визначити прийоми розміщення у системи просторової організації аеровокзальних комплексів та аеропортів в цілому.

Для системи просторової організації міжнародного аеропорту «Бориспіль» запропоновані декілька варіантів влаштування оглядових майданчиків, кожний з яких має переваги та недоліки.

При цьому враховані такі особливості просторової організації аеропорту:

- аеродром подвійного базування,
- дві паралельні зльотно-посадкові смуги;
- службово-технічна територія, яка розміщується між зльотно-посадковими смугами;
- кінцева зупинка залізниці, наближена до терміналу D;
- наявність зон обмеженого доступу, тощо.

Ущільнення території забудови та наявність зон обмеженого доступу не виключають можливості влаштування оглядових майданчиків для задоволення візуальних потреб відвідувачів аеропорту.

Кожний варіант має свої об'єкти максимальної привабливості для огляду та джерела постачання користувачів послугами, має горизонтальні зв'язки з операційними залами окремих терміналів.

Усі запропоновані варіанти оцінені за основними критеріями вибору місць розташування та враховують перспективи розвитку Міжнародного аеропорту «Бориспіль» на період до 2045 року.

Низка з них передбачає надання додаткових послуг неавіаційного спрямування; забезпечує огляд «графіки» просторової організації аеродрома та чіткості технологічних процесів на ньому, а також забезпечує глядачів чудовими краєвидами.

Влаштування оглядових майданчиків повинно сприяти не тільки задоволенню соціального запиту на пізнавальні та освітні послуги відвідувачів, але й створювати відповідний психологічний клімат для комфортного перебування на території діючого авіаційного підприємства у зонах впливу авіаційного шуму, тощо.